

Stan spirituality

Pozdrav

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na dnešních bohoslužbách, slovy apoštolskými:

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

Introit (Žalm 50, 1-5)

1 Bůh sám, Bůh Hospodin promluvil a volá zemi od slunce východu až po západ.

2 Ze Sijónu, místa dokonalé krásy, zaskvěl se Bůh,

3 přichází Bůh náš a nehodlá mlčet. Před ním jde oheň sžírající, vichřice běsní kolem něho.

4 Nebesa shůry i zemi volá, povede při se svým lidem.

5 „Shromážděte mi mé věrné, ty, kdo při oběti přijali mou smlouvu!“

Píseň: EZ 244 - Pán Bůh je přítomen, klanějme se jemu

Modlitba

Pane, Bože náš, děkujeme Ti, že nás nenecháváš jen v prachu cest a v šedi údolí, ale že nás zveš na výšiny, kde se vzduch pročišťuje a kde se naše srdce může nadechnout Tvého pokoje. Děkujeme Ti za ty „sedmé dny“ našeho života – za ty vzácné chvíle, kdy se nám dáváš poznat v plné kráse. Za okamžiky, kdy i v našem životě na vteřinu probleskne zář Tvého vzkříšení a my najednou víme, že všechno to hledání, všechna ta únava a všechny ty „šestidenní“ zápasy mají svůj hluboký smysl. Prosíme Tě, dej nám uši, které skutečně slyší. Když kolem nás houstne oblak nejistoty a strachu, ať k nám znovu dolehne ten Otcův hlas: „*Toto je můj milovaný Syn, toho poslouchajte.*“ Pomoz nám, aby toto „naslouchání“ nebylo jen prázdným slovem, ale aby se stalo našim životním stylem. Ať Tě slyšíme v tichu modlitby, ale i v pláči trpících a v potřebách těch, které potkáváme. Proměňuj nás, Pane. Nejen naše tváře, ale naše vnitřní postoje. Ať z našich bohoslužeb a setkání s Tebou neodcházíme jen s „vyčištěnou hlavou“, ale s proměněným srdcem, které je ochotné milovat, sloužit a nést naději tam, kde vládne beznaděj. Amen

I. Čtení (2Kral 2,1-12)

1 I stalo se, když Hospodin chtěl vzít Elijáše ve vichru vzhůru do nebe, že Eliáš s Elišou se právě ubírali z Gilgálu.

2 Eliáš řekl Elišovi: „Zůstaň zde, protože mě Hospodin posílá do Bét-elu.“ Eliša mu odpověděl: „Jakože živ je Hospodin a jakože živ jsi ty, neopustím tě.“ I sestoupili do Bét-elu.

3 Proroctví žáci, kteří byli v Bét-elu, vyšli k Elišovi a otázali se ho: „Víš, že Hospodin dnes vezme tvého pána od tebe vzhůru?“ Odpověděl: „Vím to také. Mlčte!“

4 A Eliáš mu řekl: „Elišo, zůstaň zde, protože Hospodin mě posílá do Jericha.“ Odpověděl: „Jakože živ je Hospodin a jakože živ jsi ty, neopustím tě.“ I přišli do Jericha.

5 Proroctví žáci, kteří byli v Jerichu, přistoupili k Elišovi a řekli mu: „Víš, že Hospodin dnes vezme tvého pána od tebe vzhůru?“ Odpověděl: „Vím to také. Mlčte!“

6 Tu mu řekl Eliáš: „Zůstaň zde, protože Hospodin mě posílá k Jordánu.“ Odpověděl: „Jakože živ je Hospodin a jakože živ jsi ty, neopustím tě.“ I šli oba spolu.

7 Padesát mužů z prorockých žáků šlo za nimi a postavilo se naproti nim vpovzdálí; a oni oba stáli u Jordánu.

8 Eliáš vzal svůj plášť, svinul jej, udeřil do vody a ta se rozestoupila, takže oba přešli po suchu.

9 A stalo se, jak přešli, že Eliáš řekl Elišovi: „Požádej, co mám pro tebe udělat, dříve, než budu od tebe vzat.“ Eliša řekl: „Ať je na mně dvojnásobný díl tvého ducha!“

10 Eliáš mu řekl: „Těžkou věc si žádáš. Jestliže mě uvidíš, až budu od tebe brán, stane se ti tak. Jestliže ne, nestane se.“

11 Pak šli dál a rozmlouvali. A hle, ohnivý vůz s ohnivými koni je od sebe odloučil a Eliáš vystupoval ve vichru do nebe.

12 Eliša to viděl a vykřikl: „Můj otče! Můj otče! Vozataji Izraele!“ A pak už ho neviděl. I uchopil své roucho a roztrhl je na dva kusy.

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Slůvko dětem (lekce 14 - Slovo povzbuzuje ke službě)

Rekvizity: smeták, prachovka apod., lator a ručník, případně mýdlo, velké srdce. Kdo z vás rád uklízí? Průzkum, případně hlasování mezi dětmi, případně dospělými. Kdo uklízení rádi nemáte? Proč? (Je to těžké, nemá to konce, člověk se musí moc ohýbat, bolí z toho záda, raději bychom, aby to udělal někdo jiný, protože si chceme raději hrát...). A hlavně člověk zápasí se špínou – a ta je často smradlavá, hnusná a prostě fuj. Dokonce existuje špína, která není vidět, ale umaže stejně jako bláto, kolikrát ještě hůř. To, když máme všelijak špinavé myšlenky, házíme po sobě hnusná slova nebo se nechutně chováme. No jo, ale když tu blátivou ani tu lidskou špínu nikdo neumyje, jen se hromadí. Naštěstí když se takhle umažeme, můžeme se zase nechat umýt. Kdo je vrchní šéf Boží pořádkové firmy? *Píseň:*

Moje male světélko

Píseň: EZ 333 - Před tvou tváří, Pane, nemám vůbec nic (kytara)

Kázání (Mk 9, 2-9)

2 Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš jen Petra, Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. A byl proměněn před jejich očima.

3 Jeho šat byl zářivě bílý, jak by jej žádný bělič na zemi nedovedl vybílít.

4 Zjevil se jim Eliáš a Mojžíš a rozmlouvali s Ježíšem.

5 Petr promluvil a řekl Ježíšovi: „Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“

6 Nevěděl, co by řekl; tak byli zděšeni.

7 Tu přišel oblak, zastínil je a z oblaku se ozval hlas: „Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchejte.“

8 Když se pak rychle rozhlédli, neviděli u sebe již nikoho jiného než Ježíše samotného.

9 Když sestupovali z hory, přikázal jim, aby nikomu nevypravovali, co viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých.

Milé sestry a bratři, přátelé a hosté,

Představte si, že stojíte pod úpatím vysoké hory. Možná je to Sněžka, možná jsou to Alpy, možná jenom Milešovka, nebo jen ten prudký kopec za městem, na který se vám nikdy nechce, když jdete na procházku. Máte batoh, pálí vás lýtka, dech se krátí a v hlavě se vám honí jediná otázka: „**Proč to dělám?**“ Proč se člověk dobrovolně trmácí někam, kde fouká, kde je řidší vzduch a kde cesta bolí? Většina z nás má ráda rovinky. Pohodlí. Život bez velkých výkyvů, takovou tu klidnou hladinu, kde se nic moc neděje, ale také nás nic nebolí.

Jenže náš život není rovná přímka. Kdybychom ho nakreslili na papír, připomínal by spíše divokou křivku, která stoupá k nebesům v okamžicích čiré radosti a vzápětí padá do hlubokých údolí smutku nebo rutiny. Je to ten fascinující a občas vyčerpávající rytmus vzestupů a pádů. A právě o jednom takovém výšlapu vypráví evangelista Marek. Je to příběh o tom, co se stane, když se rozhodneme vystoupit ze své komfortní zóny a následovat hlas, který nás volá výš, než jsme zvyklí.

Příběh začíná zvláštní poznámkou: „*Po šesti dnech.*“ Napadlo vás někdy, proč Marek začíná zrovna takhle? Těch šest dní není jen náhodný údaj v kalendáři. Vzpomeňte si na Mojžíše na hoře Sinaj – i on čekal šest dní v oblaku, než k němu Hospodin promluvil. Šest dní trvalo stvoření světa, než přišel den odpočinku a setkání s Bohem. Těchto šest dní v Markově evangeliu následuje po těžkých otázkách. Ježíš se ptal učedníků: „*Za koho mě pokládáte?*“ A Petr odpověděl správně, ale vzápětí narazil, když odmítl přijmout, že **cesta Mesiáše vede skrze utrpení**.

Těch šest dní bylo možná dnem ticha a vnitřního zápasu. Učedníci v sobě zápasili podivnou kombinací naděje a strachu. A pak, sedmého dne, v den plnosti, je Ježíš bere s sebou. Ne všechny. Jen Petra, Jakuba a Jana. Bere je do ústraní, na vysokou horu, aby byli sami.

Zastavme se u toho. Kdy jste byli naposledy skutečně sami? Nejen bez lidí, ale i bez telefonů, bez hučení televize, bez seznamu úkolů v hlavě? **Hora je místem vertikály**. Na rovině vidíme lidi kolem sebe, v údolí vidíme stíny, ale na hoře se otevírá nebe. Je to prostor pro důvěrnost, kde odpadá všechno nepodstatné. Ježíš je tam nevede proto, aby se pokochali výhledem, ale aby jim otevřel oči pro úplně jinou realitu.

A tam, před jejich očima, se stane něco nevidaného. **Ježíš byl proměněn**. Marek používá řecké slovo „*metamorfóte*“. Nejde o to, že by si Ježíš nasadil masku nebo na něj posvítíl reflektor. Jeho vnitřní podstata, jeho božské synovství, na chvíli prosáкло ven skrze jeho lidství. Jeho šat se stal zářivě bílým – tak bílým, že by to žádný pozemský bělič nedokázal.

Víte, co je na tom zajímavé? **Běloba** v Bibli symbolizuje **vítězství**, čistotu a nebeský svět. Je to barva vzkříšení. Ježíš jim tady, uprostřed jejich pochybností a únavy, ukazuje konec příběhu dříve, než nastane. Ukazuje jim „*trailer*“ na nebeskou slávu.

Vedle něj se objevují Eliáš a Mojžíš. Proč zrovna oni? Jsou to pilíře. Mojžíš přinesl Zákon, Eliáš reprezentuje Proroky. Celé dějiny spásy, celé Písmo tady stojí a rozmlouvá s Ježíšem. Nejsou to jen postavy z minulosti; jsou to živí svědci toho, že Bůh věrně kráčí dějinami. Ježíš není někdo, kdo přišel zrušit staré pořádky, on je jejich naplněním. On je tím bodem, ve kterém se spojuje **minulost s budoucností a země s nebem**.

A pak je tu Petr. Milovaný, zbrklý Petr. Reaguje přesně tak, jak bychom reagovali my. „*Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany...*“ Petr je fascinován. Je mu tam dobře. Konečně žádné davy, žádní dotěrní nemocní, žádní farizeové s jízlivými otázkami. Jen čistá sláva. Petr chce tento okamžik zakonzervovat. Chce postavit stany, aby to, co prožívá, nikdy neskončilo.

Není to i náš problém? Když zažijeme chvíli duchovního vzepětí, krásné bohoslužební setkání, hluboký rozhovor nebo chvíli vnitřního klidu, chceme tam zůstat navždy. Chceme si postavit „**stan**“ **své spirituality** a už nikdy nesejít dolů do té šedivé, bolavé reality všedního dne. Jenže evangelista dodává: „*Nevěděl, co by řekl; tak byli*

zděšeni.“ Petr mluví zmateně, protože se snaží **uchopit neuchopitelné**. Snaží se spoutat Boží slávu do lidských příbytků.

Ale Bůh se nenechá uzavřít do stanu. Přichází oblak – symbol Boží přítomnosti, který zároveň zjevuje i zahaluje. A z toho oblaku zazní hlas: „*Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouchejte.*“ Všimněte si toho příkazu. Bůh neříká: „*Koukejte na něj,*“ nebo „*Zůstaňte tu s ním.*“ Říká: „*Poslouchejte ho.*“ Víra není o hromadění duchovních zážitků, ale o **naslouchání**. A naslouchat v biblickém smyslu znamená **následovat**. Znamená to věřit mu i tehdy, když mluví o kříži, o službě a o tom, že kdo chce zachránit svůj život, musí jej ztratit.

Když oblak zmizí a učedníci se rozhlédnou, vidí už jen Ježíše samotného. **Sláva pominula**. Mojžíš i Eliáš jsou pryč. Zůstává ten stejný tesař z Nazareta v obyčejných šatech. A teď přichází ta nejtěžší část: **nastal čas jít dolů**. Cesta z hory je často těžší než cesta nahoru. Kolena se klepou, prach pálí v krku a čeká vás svět, který se za tu dobu nezměnil. Dole v údolí jsou stále nemocní, stále tam vládne nespravedlnost a smrt. Ježíš jim navíc zakazuje o tom mluvit, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. Proč? Protože bez kříže by proměnění na hoře bylo jen lacinou magií. Bez utrpení by sláva neměla váhu.

Učedníci cestou dolů rozebírají, co to znamená „*vstát z mrtvých*“. Nechápu to. My už dnes víme, že tento příběh je povelikonočním ohlédnutím zpět. Marek ho sem vložil jako **světlo na konci tunelu**. Proměnění nám říká: Utrpení není konečná stanice. Ta sláva, kterou učedníci zahlédli, je skutečnou realitou, zatímco bolest údolí je jen dočasná.

B+S. K čemu nám to je dnes?

Možná si říkáte, že nejste Petr ani Jan a na žádnou vysokou horu se zrovna nechystáte. Ale položme si otázku: Není naše bohoslužba takovou horou proměnění? Nepřicházíme sem náhodou proto, abychom na chvíli vystoupili z kolotoče starostí, „*vyčistili si hlavu*“ a načerpali sílu? Není i pro nás někdy těžké přijít do kostela? Ale pozor – křesťan do kostela neutíká před realitou. My sem nechodíme, abychom na svět zapomněli, ale abychom se naučili, jak se na něj **dívat Božím očima**. Naše modlitba není lázeňská kúra, je to cvičiště. Na hoře proměnění čerpáme moudrost k tomu, abychom pochopili, co se s námi děje tam dole.

Bůh nám občas dává tyto „*záblesky*“, aby nás podržely v temnotě. Proměnění není jen o Ježíšovi, je to i o nás. My sami máme být **skrze naslouchání Jeho slovu proměňováni**. Ne znetvoření strachem a hříchem, ale proměnění do podoby dětí Božích. Tato proměna začíná u našeho ucha – tím, že skutečně slyšíme to, co nám říká.

PS: Dnes jsme slyšeli o cestě, která začala unaveným stoupáním a skončila úžasem. Výšlapy na horu totiž potřebujeme, abychom získali nadhled na náš život, který se odehrává v **údolí služby**. Ježíš je naplněním všeho, co bylo před ním – v něm se potkává Zákon i Proroci, on je tím středobodem, na kterém záleží. A naším úkolem není stavět stany a hromadit zážitky, ale **naslouchat Božím Synu** a **následovat ho** i do těžkých míst.

Zářivá sláva hory je příslibem vzkříšení – je to světlo, které svítí do našich dnů a připomíná nám, že poslední slovo nemá smrt, ale Boží láska.

Když tedy zítra vstaneme a budeme mít pocit, že se zase jen trmácíme do prudkého kopce všedních povinností, vzpomeňte si na tu bílou barvu Ježíšova šatu. Ta sláva tam pořád je. Je skrytá v každém slovu evangelia, kterému dopřejeme sluchu. Je skrytá v každém skutku lásky, ke kterému nás Ježíš volá. Bůh se na hoře ozval, aby nám řekl, že **Ježíš je jeho milovaný Syn**. Naším úkolem je teď jediné: skutečně ho zaslechnout. Amen.

Modlitba

Pane Ježíši, vyznáváme, že jsme často jako Petr. I my bychom si nejradyji stavěli stany tam, kde je nám s Tebou dobře. Chtěli bychom si Tě ochočit, uzavřít Tě do svých představ, do svých tradic a do svého pohodlí. Odpusť nám, když se snažíme zastavit čas a vyhnout se sestupu zpět do reality, kde nás čekají naši bližní, naše povinnosti a naše vlastní kříže. Ať v každém dni, i v tom nejtěžším, vidíme Tebe – ne jako vzdálenou postavu z legend, ale jako živého a přítomného průvodce, který s námi kráčí dolů do údolí a vede nás až k jasů vzkříšení. Amen

Píseň: SV 108 - Jak úžasná musí ta láska být (kytara)

Ohlášky

Přímlovná modlitba

Hospodine, Ty jsi Bůh, který se zjevuje v jasu slávy, který s námi zůstává i v prachu každodennosti. S důvěrou v Tvou přítomnost Ti předkládáme své prosby:

- *Prosíme za Tvou církev: Kéž není jen muzeem minulosti, které se snaží „stavět stany“ a zakonzervovat staré časy, ale živým společenstvím, které se nechává proměňovat Tvým Duchem. Dej nám odvahu sestupovat z našich duchovních výšin tam, kde nás lidé nejvíce potřebují.*
- *Prosíme za ty, kdo nesou odpovědnost za druhé: Za státníky, učitele i duchovní pastýře. Daruj jim moudrost Mojžíše a odvahu Eliáše, aby nehledali vlastní slávu a pohodlí, ale aby se v úctě k Tvému řádu snažili o spravedlnost a pokoj pro všechny lidi.*
- *Prosíme za ty, kteří procházejí „šestidenním“ ticha: Za lidi, kteří se cítí Bohem zapomenutí, za ty, jejichž modlitby zůstávají bez odpovědi. Dej jim vytrvalost v kráčení do kopce a víru, že sedmý den Tvého zjevení a pokoje je blízko.*
- *Prosíme za trpící v údolích našeho světa: Za nemocné, osamělé a ty, na které dopadá stín násilí nebo nespravedlnosti. Kéž je pro ně příběh o Tvém proměnění světlem na konci tunelu. Buď jim nablízku jako ten „samotný Ježíš“, který se nebojí dotýkat našich ran.*
- *Prosíme za naše vlastní rodiny a vztahy: Pomoz nám, abychom v druhých lidech dokázali vidět Tvou tvář. Nauč nás si navzájem naslouchat s takovou úctou, s jakou učedníci naslouchali hlasu z oblaku. Ať naše domovy nejsou místem hádek, ale místem proměny a smíření.*
- *Prosíme za ty, kdo nás předešli na věčnost: Ty jsi Pánem živých i mrtvých a na hoře jsi ukázal, že smrt nad Tvými věrnými nemá moc. Dej nám naději, že i my jednou staneme v Tvém jasu a budeme moci s radostí říct: „Pane, je dobré, že jsme zde.“*
- *Všechny tyto prosby, i ty, které zůstávají skryté v hloubi našich srdcí, Ti odevzdáváme skrze Tvého milovaného Syna, Ježíše Krista. Amen.*

Vyslyš nás, prosíme, skrze Krista, našeho Pána, ukazuj nám naši vlastní odpovědnost ve zvěstování evangelia a přijmi i tuto naši společnou modlitbu.

Otče náš, který jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuved' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky. Amen

Píseň: SV 83 - Chtěl bych být majákem (kytara)

Poslání (2Kor 3, 18)

Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě – to vše mocí Ducha Páně.

Požehnání

Ať vás požehná a opatruje všemohoucí Bůh:

Otec, který nás volá jménem,

Syn, který s námi kráčí prachem cest,

a Duch svatý, který v nás rozžihá oheň naděje.

Jděte v pokoji a pamatujte: Je dobré, že jste zde. Amen.

Píseň: EZ 399 - Učiň mě, Pane, nástrojem